

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko

w sprawie z powództwa A. Ś.
przeciwko Województwu Pomorskiemu
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 31 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 30 czerwca 2021 r., sygn. akt I ACa 828/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Województwa Pomorskiego na rzecz A. Ś. kwotę 7500 (siedem tysięcy pięćset) zł tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Pozwane Województwo Pomorskie wniosło skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 30 czerwca 2021 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 29 września 2020 r. Sąd pierwszej instancji uwzględnił powództwo o zapłatę przyjmując, że roszczenie powoda nie przedawniło się z uwagi na przerwanie biegu terminu jego przedawnienia, złożonymi przez powoda wnioskami o zawezwanie do próby ugodowej. Pozwany

w skardze kasacyjnej wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania skarżący uzasadnił wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) w celu wyjaśnienia, jak należy interpretować czynność podjętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia przy kolejnych wnioskach o zawezwanie do próby ugodowej, w tym w szczególności w odniesieniu do tego, jakie obiektywne okoliczności wyrażające się w zdolności do wywołania skutku w postaci realizacji tego właśnie roszczenia winny przesądzać o skuteczności takich czynności w świetle przepisu art. 123 § 1 pkt 1 k.c. i skutkować faktycznym przerwaniem biegu okresu przedawnienia po raz kolejny pomiędzy tymi samymi stronami. Powołał się także na potrzebę wykładni art. 123 § 1 pkt 1 k.c., jako przepisu budzącego poważne wątpliwości w wyżej wskazanym zakresie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Instytucja tzw. przedsądu służy selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu, w ramach którego, Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń

(zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia SN z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, i z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10).

Analiza skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że sformułowane przez skarżącego zagadnienie tych wymogów nie spełnia. Skarżący nie wykazał, że przedstawione zagadnienie jest nowe, dotychczas w orzecznictwie nierozstrzygnięte i będzie miało znaczenie precedensowe przy rozstrzyganiu spraw podobnych. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że wniosek o zawezwanie do próby ugodowej nie jest czynnością zmierzającą bezpośrednio do dochodzenia roszczenia, jeśli jego celem jest jedynie przedłużenie okresu zaskarżalności wierzytelności przez doprowadzenie do kolejnej przerwy biegu przedawnienia. W każdym przypadku, sąd jest zobowiązany do badania czy zachodzą przesłanki określone w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., a więc również badania, czy jest to czynność, która potencjalnie może doprowadzić do realizacji roszczenia oraz badania, jaki jest jej rzeczywisty cel. Zawezwanie do próby ugodowej jest czynnością przerywającą bieg przedawnienia, jeżeli stanowczo nie ustalono, że przedsięwzięto ją bezpośrednio w innym celu niż wskazany w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. (zob. wyroki SN: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 103/17; z 10 stycznia 2017 r., V CSK 204/16; z 28 stycznia 2016 r., III CSK 50/15; z 19 lutego 2016 r., V CSK 365/15, i postanowienie SN z 30 czerwca 2020 r., III CSK 285/19). Wątpliwości, na które wskazuje skarżący nie mogą więc być uznane za istotne zagadnienie prawne, zostały już bowiem dostatecznie wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Skarżący również to dostrzega wskazując, że poglądy i wykładnia art. 123 § 1 k.c.

przez Sąd Najwyższy nie budzi wątpliwości. Sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne sprowadza się w istocie do rozstrzygnięcia na gruncie stanu faktycznego w rozpoznawanej sprawie, czy motywy kierowania przez powoda kolejnych wniosków o zawezwanie do próby ugodowej były podjęte w celu wskazanym w tym przepisie i skutkowały faktycznym przerwaniem biegu terminu przedawnienia. Wątpliwości te nie wykraczają jednak poza zwykłe wątpliwości interpretacyjne, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym. W istocie zagadnienie prawne wskazane przez skarżącego jest pytaniem o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy oraz polemiką z tym stanowiskiem. Wątpliwości sformułowane w skardze kasacyjnej nie mogą więc być uznane za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jako przyczyna przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, polega na wykazaniu, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni i na czym rozbieżność ta polega. Niezbędne jest przytoczenie orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie wskazanie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. postanowienia SN: z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, i z 15 października 2002 r., II CZ 102/02).

Uzasadnienie skargi w zakresie tej przyczyny kasacyjnej nie przekonuje, że istnieje potrzeba dokonania wykładni art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w szczególności bez wykazania przez skarżącego, że na tle tego przepisu nie ma jednolitej czy też ustalonej linii orzeczniczej. Nie może stanowić przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jedynie przekonanie skarżącego o „istotności”

czy „ważności” problemu, w szczególności, że powołane wyżej orzeczenia Sądu Najwyższego wykluczają potrzebę dokonania wykładni art. 123 § 1 pkt 1 k.c.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie z art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 8 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).